

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/57/2009

PREFERENCJE PARTYJNE W KWIETNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2009

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

Udział w wyborach parlamentarnych, gdyby odbywały się w kwietniu¹, wzięłoby – według własnych zapowiedzi – 53% ankietowanych, czyli nieco mniej niż na przełomie lat 2008/2009. Od grudnia 2008 roku, kiedy poziom deklaracji uczestnictwa w wyborach był najwyższy, gotowość Polaków do wzięcia udziału w demokratycznych procedurach obniżyła się o 4 punkty procentowe. Zbliżające się wybory do Parlamentu Europejskiego jak na razie nie działają mobilizująco na zwolenników poszczególnych ugrupowań. Niespełna jedna trzecia ankietowanych (30%), czyli o 4 punkty procentowe więcej niż w grudniu, jednoznacznie odrzuca możliwość uczestniczenia w wyborach do Sejmu i Senatu.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań								
	VIII 2008	IX 2008	X 2008	XI 2008	XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009
	w procentach								
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	55	55	56	56	57	56	55	54	53
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	18	14	15	18	17	18	18	17	17
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	27	31	28	26	26	26	27	29	30

W kwietniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach, najwięcej zwolenników ma PO. Chęć głosowania na tę partię deklaruje dwie piąte respondentów gotowych uczestniczyć w wyborach (40%). W porównaniu z poprzednim miesiącem rządzące ugrupowanie minimalnie straciło (spadek wskazań o 2 punkty procentowe). Obecne poparcie dla PO jest nieco niższe niż na początku roku, ale nie odbiega od tego, jakie partia ta osiągała średnio w dwóch ostatnich kwartałach ubiegłego roku. O połowę mniej sympatyków ma PiS, na który chciałoby oddać swój głos 17% zadeklarowanych uczestników wyborów. Również i to ugrupowanie w ciągu ostatniego miesiąca nieco straciło (spadek o 3 punkty procentowe).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (227) przeprowadzono w dniach 2–8 kwietnia 2009 roku na liczącej 1094 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Od dłuższego czasu zmiany w poparciu dla PiS są jednak bardzo niewielkie. W kwietniu minimalnie poprawiło swoje notowania SLD – chęć poparcia tej partii deklaruje 9% potencjalnych uczestników głosowania. Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w najbliższych dniach, do Sejmu nie weszłoby PSL, na które chce głosować tylko 4% zadeklarowanych wyborców. Po raz kolejny w przypadku tej partii możemy mówić o jej najsłabszym wyniku.

Pozostałe ugrupowania mają w kwietniu tylko symboliczne poparcie: po 1% wyborców chciałoby głosować na KPEiR, LPR, PK, PPP, Samoobronę, UPR, SdPI oraz UP.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*								
	VIII 2008	IX 2008	X 2008	XI 2008	XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009
	w procentach								
Platforma Obywatelska RP	40	41	40	34	43	44	45	42	40
Prawo i Sprawiedliwość	18	19	20	18	18	17	18	20	17
SLD	7	6	6	7	8	7	5	8	9
Polskie Stronictwo Ludowe	6	4	6	7	5	5	4	5	4
KPEiR	3	2	1	1	2	1	1	1	1
Liga Polskich Rodzin	2	1	2	2	1	1	3	1	1
Partia Kobiet	1	2	1	2	1	1	1	1	1
Polska Partia Pracy	1	0	0	1	0	1	1	0	1
Samoobrona RP	1	1	1	1	2	1	1	1	1
SdPI	1	1	0	1	1	1	0	1	1
Unia Polityki Realnej	1	0	1	1	0	1	1	1	1
UP	0	1	0	0	0	1	0	1	1
Inne	0	1	2	1	1	1	1	1	1
Trudno powiedzieć	16	20	19	23	17	17	17	16	21
N=	590	585	620	584	573	604	569	526	578

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach. W tabeli uwzględniamy tylko te partie, które w sondażu uzyskały poparcie co najmniej 0,5% zadeklarowanych uczestników głosowania

W tym miesiącu najbardziej spektakularną zmianą jest pięciopunktowy wzrost odsetka zadeklarowanych uczestników ewentualnych wyborów, którzy nie wiedzą, na kogo oddaliby swój głos. Obecnie co piąty badany deklarujący udział w głosowaniu (21%) nie jest zdecydowany, którą partię by poparł. Warto podkreślić, że liczba niezdecydowanych wyborców – poza przypadkiem PO – jest wyższa niż odsetki zwolenników pozostałych ugrupowań politycznych. Jest zatem prawdopodobne, że ostateczne decyzje tej grupy wyborców miałyby rozstrzygające znaczenie dla wyniku ewentualnych wyborów.

Zbliżające się wybory do Parlamentu Europejskiego powodują, że politycy poszczególnych partii we wzajemnych relacjach coraz częściej stawiają na spór i konfrontację niż na dialog czy współdziałanie. W ostatnich tygodniach zauważalnie zaostrzył się język dyskursu politycznego, zwłaszcza w relacjach między dwoma najbardziej liczącymi się ugrupowaniami. Zapewne z tego powodu zarówno PiS, jak i PO straciły w tym miesiącu nieco zwolenników, przy czym – co szczególnie dostrzegalne w wymiarze względnym – więcej straciła partia Jarosława Kaczyńskiego. PiS ma obecnie jedno z najgorszych notowań od czasu ostatnich wyborów parlamentarnych, co nie wydaje się dobrą wróżbą przed zbliżającym się głosowaniem. Wyborcy bardziej chwiejni i mniej odporni na język konfrontacji odwracają się od sceny politycznej, na co wskazuje z jednej strony spadek deklaracji uczestnictwa w wyborach i wzrost liczby osób z góry odrzucających w nich udział, a z drugiej strony – wzrost odsetka badanych, którzy chcieliby głosować, ale nie wiedzą, komu mogliby zaufać. Zniechęcanie ludzi do polityki sprzyja tej partii, która ma elektorat bardziej zdeterminowany i skłonny do walki. Mniejsza frekwencja polepszy wynik tych ugrupowań, których sympatycy na pewno nie zrezygnują z udziału w wyborach.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		53	17	30	1090
Płeć	Mężczyźni	59	13	29	514
	Kobiety	48	21	30	576
Wiek	18-24 lata	52	19	28	154
	25-34	49	20	31	209
	35-44	52	14	34	175
	45-54	60	13	27	189
	55-64	58	19	23	177
	65 lat i więcej	47	18	35	185
Miejsce zamieszkania	Wieś	46	21	32	409
	Miasto do 20 tys.	52	17	31	147
	20-100 tys.	49	17	34	213
	101-500 tys.	61	16	22	179
	501 tys. i więcej mieszk.	71	7	22	142
Wykształcenie	Podstawowe	41	18	41	276
	Zasadnicze zawodowe	46	18	36	272
	Średnie	56	19	25	378
	Wyższe	79	10	12	163
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	78	11	11	96
	Średni personel, technicy	67	8	25	41
	Pracownicy adm.-biurowi	63	15	23	68
	Pracownicy usług	43	22	34	67
	Robotnicy wykwalifikowani	47	16	37	143
	Robotnicy niewykwalifik.	52	6	42	47
	Rolnicy	49	22	29	58
	Pracujący na własny rach.	65	13	22	37
Bierni zawodowo	Renciści	44	15	40	73
	Emeryci	50	22	28	230
	Uczniowie i studenci	61	18	20	92
	Bezrobotni	41	18	41	65
	Gospodynie domowe i inni	44	20	35	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	65	10	25	138
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	55	16	30	77
	sekt. pryw. poza rolnict.	56	14	30	248
	prywatnym gosp. rolnym	56	21	23	51
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	49	18	34	227
	501-750	47	14	39	189
	751-1000	52	20	28	181
	1001-1500	59	13	28	165
	Powyżej 1500 zł	76	7	17	114
Ocena własnych war. mater.	Złe	41	16	43	193
	Średnie	45	24	32	480
	Dobre	69	10	21	416
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	48	17	35	68
	Raz w tygodniu	54	20	26	506
	1-2 razy w miesiącu	51	17	32	205
	Kilka razy w roku	52	16	33	214
	W ogóle nie uczestniczy	60	6	34	97
Poglądy polityczne	Lewica	73	8	19	147
	Centrum	51	15	34	382
	Prawica	62	19	19	354
	Trudno powiedzieć	27	25	48	207

Tabela 2

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?							
		Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (KPEiR)	Liga Polskich Rodzin (LPR)	Partia Demokratyczna – demokraci.pl (PD)	Partia Kobiet	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy (PPP)	Polskie Stronictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		1	1	0	1	40	1	4	17
Płeć	Mężczyźni	1	1		1	35	1	5	20
	Kobiety	1	1	1	1	45	0	3	15
Wiek	18-24 lata	1	2	1	1	53		4	17
	25-34					43	2	2	13
	35-44		3	1	1	45	1	4	13
	45-54	1	3		2	41		7	17
	55-64		1		1	38		3	22
	65 lat i więcej	3				21		5	22
Miejsce zamieszkania	Wieś	0	3			25	1	9	20
	Miasto do 20 tys.				1	40		4	15
	20-100 tys.	1		1	2	45		1	16
	101-500 tys.	1	1	1	2	50	1	2	17
	501 tys. i więcej mieszk.	2			1	52	2	1	15
Wykształcenie	Podstawowe		4	1	1	29		6	23
	Zasadnicze zawodowe		2			26	1	7	27
	Średnie	2	1		2	47	1	2	11
	Wyższe	1		1	1	52	1	5	13
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1		1	2	51	1	5	14
	Średni personel, technicy					48		3	17
	Pracownicy adm.-biurowi	2				69		3	11
	Pracownicy usług		4		3	34			14
	Robotnicy wykwalifikowani		2			40	2	3	19
	Robotnicy niewykwalifik.		3			21	6	4	24
	Rolnicy		4			6		20	20
	Pracujący na własny rach.					65			5
Bierni zawodowo	Renciści		5		3	23		4	11
	Emeryci	2			1	25		5	26
	Uczniowie i studenci		2	2	2	56		5	13
	Bezrobotni					33		1	27
	Gospodynie domowe i inni				3	51			13
Pracuje w:	inst. państw., publicznej		1	1	2	50		5	13
	spółce właścicieli prywatnych i państwa					41	5	5	19
	sekt. pryw. poza rolnict.	1	2		1	51	1	1	10
	prywatnym gosp. rolnym		4			10		19	24
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		4		1	32		4	15
	501-750	1	3		1	25	3	7	26
	751-1000	1		1		42		7	19
	1001-1500	2	1	1	1	52		3	13
	Powyżej 1500 zł	1			2	55	1	1	15
Ocena własnych war. mater.	Złe		2		1	29		3	18
	Średnie	2	2		0	30		6	22
	Dobre	0	0	1	2	51	1	3	14
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu					40		3	33
	Raz w tygodniu	1	2	0	0	34	0	5	21
	1-2 razy w miesiącu	1	1	1	3	39		7	17
	Kilka razy w roku	1			2	53		3	9
	W ogóle nie uczestniczy					47	4	2	6
Poglądy polityczne	Lewica				1	31	1	3	6
	Centrum	1	1	1	3	41	1	6	12
	Prawica	1	1	0		46		3	29
	Trudno powiedzieć		6			31		7	10

